

Số: 40/KH-THPT.ĐST

Thành phố Hồ Chí Minh, ngày 08 tháng 9 năm 2023

KẾ HOẠCH

Tăng cường công tác giáo dục đạo đức, lối sống, kỹ năng sống cho học sinh Năm học 2023 - 2024

Thực hiện Chỉ thị số 31/CT-TTg ngày 04/12/2019 của Thủ tướng Chính phủ về việc tăng cường giáo dục đạo đức, lối sống cho học sinh, sinh viên;

Thực hiện văn bản số 2125 /GDĐT-CTTT ngày 22 tháng 06 năm 2018 về tiếp tục nâng cao chất lượng hoạt động giáo dục kỹ năng sống trong trường học;

Thực hiện văn bản Hướng dẫn của Sở Giáo dục và Đào tạo Thành phố Hồ Chí Minh về thực hiện nhiệm vụ giáo dục chính trị và công tác học sinh sinh viên năm học 2023-2024;

Thực hiện văn bản hướng dẫn xây dựng kế hoạch giáo dục ngoài giờ lên lớp và các hoạt động trải nghiệm trong trường trung học của Sở GD&ĐT TP Hồ Chí Minh;

Căn cứ Kế hoạch năm học và tình hình thực tiễn, Trường THPT Đào Sơn Tây xây dựng kế hoạch Giáo dục đạo đức, lối sống, kỹ năng sống cho học sinh năm học 2023-2024, như sau:

I. MỤC ĐÍCH YÊU CẦU

1. Mục đích

- Trang bị cho học sinh những kiến thức, giá trị, thái độ và kỹ năng phù hợp. Trên cơ sở đó hình thành cho học sinh những hành vi, thói quen lành mạnh, tích cực; loại bỏ những hành vi thói quen tiêu cực trong các mối quan hệ, các tình huống và hoạt động hàng ngày.

- Tuyên truyền, giáo dục cho học sinh trong nhà trường về những chuẩn mực văn hóa như: lòng hiếu thảo, sự kính trọng, lễ phép đối với ông bà, cha mẹ, thầy cô giáo; biết sẻ chia, giúp đỡ bạn bè, người có hoàn cảnh khó khăn... Qua đó kế thừa, bồi đắp những giá trị tốt đẹp trong văn hóa giao tiếp ứng xử của người Việt Nam.

- Tạo cơ hội thuận lợi để học sinh phát triển hài hòa về thể chất, trí tuệ, tinh thần và đạo đức. Xây dựng mối quan hệ tốt đẹp với gia đình, bạn bè và mọi người, sống tích cực, chủ động, an toàn, hài hòa và lành mạnh; có kỹ năng tránh xa các tệ nạn xã hội, các hành vi tiêu cực, bạo lực, tránh xa lối sống ích kỉ, thực dụng...xây dựng tốt môi trường học tập an toàn, thân thiện, gắn lý thuyết với thực tiễn.

2. Yêu cầu

- CB, GV, NV trong nhà trường hiểu được tầm quan trọng của việc giáo dục đạo đức, lối sống, kỹ năng sống cho học sinh; nắm vững và thực hiện đầy đủ, linh hoạt các nội dung giáo dục. Phụ huynh học sinh được nhà trường tuyên truyền để nâng cao nhận thức về ý nghĩa, tầm quan trọng của việc giáo dục kỹ năng sống cho con em mình, đối phó với căng thẳng, ứng phó với những tai nạn trong cuộc sống thường ngày...

- Học sinh có đủ kiến thức và những hiểu biết cơ bản để thực hiện tốt nhiệm vụ của người học sinh; ngoan ngoãn, lễ phép, chuẩn mực trong ngôn ngữ giao tiếp, ứng xử, có ý thức chấp hành kỉ luật và tinh thần tập thể trong mọi hoạt động.

- Xây dựng nội dung và thiết kế chương trình cụ thể trong đó phải dựa trên cơ sở cấp thiết, phù hợp với từng đối tượng học sinh và có sự đồng thuận từ phía cha mẹ học sinh, đảm bảo tất cả học sinh được trang bị kỹ năng đồng thời có chế độ quan tâm hỗ trợ đối với học sinh có hoàn cảnh khó khăn.

II. NỘI DUNG GIÁO DỤC

1. Xây dựng nét đẹp văn hóa giao tiếp ứng xử cho Học sinh trong gia đình

- Tuyên truyền, giáo dục cho học sinh hiểu lòng hiếu thảo, lễ phép đối với ông bà, cha mẹ; sự chia sẻ, hoà thuận đối với anh, chị em; từ đó lan tỏa nét đẹp văn hóa giao tiếp ứng xử trong gia đình cho mỗi học sinh.

- Qua học sinh, phổ biến và nâng cao nhận thức cho các thành viên trong gia đình về văn hóa giao tiếp ứng xử truyền thống gia đình Việt Nam.

- Khơi dậy tình yêu thương, chia sẻ trách nhiệm giữa các thành viên trong gia đình về xây dựng gia đình tiến bộ, hạnh phúc, văn minh, làm nền tảng xây dựng cộng đồng, quốc gia phồn vinh, hạnh phúc.

- Tuyên dương học sinh có hành động đẹp, việc làm tốt thể hiện sự lễ phép, hiếu thảo đối với ông bà, cha mẹ và anh chị em trong gia đình.

2. Xây dựng nét đẹp văn hóa giao tiếp ứng xử cho học sinh trong nhà trường

- Nâng cao nhận thức cho học sinh về văn hóa giao tiếp ứng xử trong trường học như: kính trọng, lễ phép với thầy cô giáo; về tinh thần đoàn kết, yêu thương, giúp đỡ, sẻ chia đối với bạn bè; về giá trị tốt đẹp trong việc xây dựng tình thầy trò, tình bạn và xây dựng môi trường học tập thân thiện, hạnh phúc.

- Phát động các đợt thi đua thực hiện phong trào “Trường học thân thiện - Học sinh tích cực” thông qua các hoạt động như: Diễn đàn “Xây dựng tình bạn đẹp - Nói không với bạo lực học đường”; Diễn đàn “Lời nói hay - Việc làm tốt - Ứng xử văn minh”; các cuộc thi hùng biện, viết, vẽ tranh... về gia đình, thầy cô, mái trường,...

- Thành lập và duy trì sinh hoạt Câu lạc bộ “Lời nói hay - Việc làm tốt - Ứng xử văn minh”, Đội cộng tác viên truyền thông trong nhà trường.

- Tổ chức hoạt động tham quan các khu di tích lịch sử, danh lam, thắng cảnh... gắn với việc giáo dục truyền thống từ đó xây dựng nét đẹp văn hóa ứng xử cho học sinh.

- Khuyến khích học sinh tuyên truyền về các tấm gương tiêu biểu ứng xử đẹp, văn minh trong giao tiếp ứng xử.

- Định kỳ tổ chức Tuyên dương và vinh danh các gương học sinh đạt “Học sinh 3 tốt”, “Người bạn tốt”, “Học trò ngoan”.

3. Xây dựng nét đẹp văn hóa giao tiếp ứng xử cho học sinh ngoài cộng đồng

- Phối hợp với các ban, ngành, đoàn thể ở địa phương tăng cường tuyên truyền, nâng cao nhận thức, kỹ năng cho học sinh trong nhà trường về văn hóa giao tiếp ứng xử nơi công cộng, văn hóa giao tiếp ứng xử trên không gian mạng.

- Tổ chức các buổi sinh hoạt theo chủ đề, chủ điểm về văn hóa giao tiếp ứng xử cho học sinh; cuộc vận động “Mỗi ngày một tin tốt, mỗi tuần một câu chuyện đẹp”; các cuộc thi, hội thi, diễn đàn, buổi gặp gỡ, trao đổi về chủ đề “Văn hóa giao tiếp ứng xử cho học sinh trong giai đoạn hiện nay”, tư vấn, hướng dẫn cho học sinh kỹ năng giao tiếp ứng xử phù hợp trong các tình huống; Tổ chức các hoạt động tạo môi trường giao tiếp ứng xử giả định (gắn

đúng với thực tế của cuộc sống) giúp rèn luyện kỹ năng thích ứng với các tình huống trong giao tiếp xã hội.

- Giáo dục sinh tinh yêu quê hương, đất nước, ý thức trách nhiệm và nghĩa vụ của học sinh về bảo vệ tổ quốc, bảo vệ chủ quyền biển đảo, giữ gìn truyền thống, bản sắc văn hóa của dân tộc;

- Ý thức chấp hành luật, an toàn giao thông, bảo vệ môi trường;

- Ý thức phòng chống các tệ nạn xã hội xâm nhập vào học đường.

4. Tăng cường sự phối hợp giữa gia đình, nhà trường và xã hội trong xây dựng văn hóa giao tiếp ứng xử cho học sinh

a) Gia đình

- Giáo dục văn hóa giao tiếp ứng xử, nêu gương cho học sinh trong sinh hoạt gia đình.

- Phối hợp với nhà trường cập nhật, trao đổi, thông tin; tạo điều kiện để học sinh tham gia các hoạt động giáo dục văn hóa giao tiếp ứng xử do nhà trường, tổ chức Đoàn, Đội tổ chức.

- Quan tâm tới tâm tư, nhu cầu, nguyện vọng của học sinh để ứng xử, giáo dục phù hợp, đúng chuẩn mực, không sử dụng bạo lực trong giáo dục học sinh.

b) Nhà trường

- Xây dựng văn hóa giao tiếp ứng xử cho học sinh trong nhà trường, tạo môi trường học tập an toàn, hạnh phúc, thân thiện, lành mạnh và phòng chống bạo lực học đường hiệu quả.

- Tổ chức các hoạt động nâng cao văn hóa giao tiếp ứng xử cho học sinh thông qua các tiết sinh hoạt, hoạt động ngoại khóa; tích hợp lòng ghép giáo dục văn hóa giao tiếp ứng xử, dạy học kỹ năng sống cho học sinh trong các môn học thích hợp.

- Phối hợp với gia đình trong việc nắm bắt thông tin, xử lý kịp thời các trường hợp học sinh vi phạm văn hóa giao tiếp ứng xử.

- Xây dựng các mô hình hỗ trợ, phát động phong trào thi đua “Người bạn tốt”... tiếp nhận thông tin, để xử lý kịp thời, đạt hiệu quả các dấu hiệu, nguy cơ xảy ra bạo lực học đường, vi phạm quy tắc giao tiếp ứng xử cần xử lý.

- Tổ chức tuyên dương, khen thưởng cá nhân có thành tích trong công tác xây dựng văn hóa giao tiếp ứng xử.

5. Thực hiện giáo dục các nhóm kỹ năng sống cần thiết cho học sinh như:

a. Kỹ năng tự bảo vệ và chăm sóc bản thân

Đây được xem là kỹ năng sống quan trọng hàng đầu đối với học sinh ở độ tuổi trung học vì nó sẽ giúp các em tự lập và trưởng thành hơn. Giao GVCN thường xuyên sinh hoạt và hướng dẫn các học sinh của lớp về kỹ năng này.

b. Kỹ năng quản lý cảm xúc

Trẻ khi bước vào bậc trung học cơ sở thường có xu hướng nổi loạn, muôn thể hiện cá tính và có một cái tôi vô cùng mạnh mẽ. Do đó, các bạn học sinh cần được dạy để hiểu rõ hơn về cảm xúc của chính mình và biết cách làm chủ, kiểm soát bản thân tránh khỏi những suy nghĩ và hành động tiêu cực.

c. Kỹ năng làm việc nhóm

Trong xu thế hội nhập và phát triển này nay, “làm việc nhóm” là một trong những kỹ năng hết sức cần thiết để dẫn đến thành công. “Một cây làm chẳng nên non, ba cây chụm lại nên hòn núi cao”, muốn đạt được mục tiêu cần phải có sự hỗ trợ, giúp sức của đồng đội. Tuy nhiên việc cùng nhau hợp tác không phải là điều đơn giản vì “chín người mười ý”. Do

đó, học sinh cần học cách để kiềm chế cái tôi của mình, lắng nghe, chia sẻ nhiều hơn và hợp tác chặt chẽ với các bạn để đạt được hiệu quả cao nhất.

d. Kỹ năng quản lý thời gian

Kỹ năng quản lý thời gian cần được bắt đầu rèn luyện từ những thói quen nhỏ nhặt nhất như: luôn đúng giờ, sắp xếp công việc theo thời gian biểu hợp lý. Điều này sẽ giúp trẻ hoàn thành công việc đúng tiến độ và đạt hiệu quả cao hơn.

e. Kỹ năng giao tiếp, ứng xử

Kỹ năng này sẽ giúp các học sinh tự tin và có ý thức hơn trong cách ứng xử, giao tiếp. Từ đó tạo dựng và duy trì được những mối quan hệ tốt đẹp với những người xung quanh.

f. Kỹ năng giải quyết vấn đề

Giải quyết vấn đề cũng là một kỹ năng rất cần được chú trọng đối với học sinh trung học cơ sở. Kỹ năng này bao gồm các bước: phân tích, đưa ra các phương án giải quyết, lựa chọn, lên kế hoạch, thực hiện và tiến hành kiểm tra, đo lường kết quả đã đạt được. Kỹ năng này có thể được rèn luyện từ những thứ đơn giản nhất như: một bài tập toán, một trò chơi lớn trong buổi dã ngoại, ...

III. HÌNH THỨC GIÁO DỤC

1. Tuyên truyền, phổ biến các văn bản giáo dục pháp luật, các quy định của ngành cho giáo viên, nhân viên và học sinh.

2. Giáo dục thông qua các hoạt động tập thể: tổ chức các trò chơi dân gian trong các hoạt động tập thể, hoạt động ngoại khóa, thông qua sự phối hợp giữa gia đình, nhà trường và cộng đồng.

Tổ chức sinh hoạt dưới cờ về Giáo dục kĩ năng sống bằng nhiều hình thức như: giới thiệu, tiểu phẩm, quản trò, phỏng vấn, kể chuyện, ... để hình thành thói quen, nhận thức tốt cho học sinh trong việc phát huy kĩ năng tư duy phê phán, sáng tạo, ra quyết định, giải quyết vấn đề; kĩ năng xã hội như giao tiếp, thương lượng, tự khẳng định.

3. Giáo dục lồng ghép, tích hợp trong các môn học: ngữ văn, lịch sử, sinh học, địa lý, giáo dục công dân, hoạt động ngoài giờ lên lớp và các hoạt động ngoại khóa,: trong quá trình dạy học, giáo viên hướng dẫn học sinh liên hệ, mở rộng kiến thức về đạo đức, lối sống một cách tự nhiên, hài hoà, đúng mức, tránh lan man, sa đà, gượng ép không phù hợp với đặc trưng môn học. Thực hiện tốt các hoạt động, dự án, chương trình kế hoạch do nhà trường và Đoàn thanh niên tổ chức.

4. Giáo dục tư vấn tâm lý: trao đổi, tư vấn với học sinh đặc biệt, học sinh cá biệt, chỉ rõ và phê phán thói hư, tật xấu, các loại hình sinh hoạt giải trí không lành mạnh; kịp thời biểu dương những cá nhân, tập thể tiêu biểu để qua đó các em học tập và làm theo.

5. Mời báo cáo viên là giáo viên, chuyên gia tâm lý về giao lưu và chia sẻ với học sinh kỹ năng giao tiếp ứng xử.

IV. TỔ CHỨC THỰC HIỆN

1. Ban Giám hiệu

- Xây dựng kế hoạch, chỉ đạo tổ chức thực hiện, theo dõi giám sát việc thực hiện kế hoạch, có đánh giá kịp thời, có tổng kết vào cuối kỳ và cuối năm học.

- Chỉ đạo các tổ chuyên môn, đoàn thanh niên thực hiện tốt nội dung giảng dạy tích hợp vào các môn học và các hoạt động ngoài giờ lên lớp, hoạt động ngoại khóa, CLB đội nhóm.

2. Tổ trưởng chuyên môn

- Tổ trưởng chuyên môn, các bộ phận có liên quan triển khai thực hiện và thực hiện báo cáo về Ban giám hiệu cuối mỗi hoạt động.

- Giao TTCM tổ Sinh - GDCD kết hợp với bộ phận y tế học đường lập kế hoạch, phân công tổ chức chuyên đề giáo dục Kỹ năng bảo vệ sức khỏe sinh sản, giới tính và phòng chống các bệnh thông thường cho học sinh toàn trường.

- Giao Ban công tác chính trị tư tưởng, Ban công tác giáo dục tuyên truyền pháp luật và Ban an toàn trường học kết hợp tổ chức chuyên đề giáo dục cho học sinh các kiến thức cơ bản về các nội dung trên.

3. Đối với giáo viên chủ nhiệm

- Phối hợp với giáo viên bộ môn, tuyên truyền giáo dục học sinh niềm tự hào về truyền thống, tự hào giữ gìn bản sắc văn hóa dân tộc Việt Nam.

- Chịu trách nhiệm quản lý lớp, giáo dục đạo đức, tác phong, ứng xử, thúc đẩy việc học tập của học sinh lớp mình.

- Là người tổ chức, giám sát, đánh giá việc học tập và rèn luyện của học sinh lớp mình thông qua các hoạt động học tập và các phong trào rèn luyện.

- Xây dựng nội dung giáo dục đạo đức theo chủ đề, chủ điểm (Vòng tay bè bạn, Biết ơn thầy cô, Uống nước nhớ nguồn, Ngày Tết quê em, ...); tổ chức dạy vào các tiết hoạt động tập thể (Sinh hoạt lớp); các tiết dạy Hoạt động ngoài giờ lên lớp theo kế hoạch trong đó có lồng ghép các chủ đề về giáo dục đạo đức học sinh thông qua các trò chơi dân gian.

- Năm bắt khả năng học tập, kết quả rèn luyện hạnh kiểm, danh sách các học sinh cá biệt từ giáo viên chủ nhiệm năm học trước để có kế hoạch và biện pháp giáo dục phù hợp.

- Năm được đặc điểm tâm sinh lý lứa tuổi học sinh, quan tâm chia sẻ với các em bằng cái tâm của người thầy, luôn chú ý giáo dục và chú ý rèn luyện kỹ năng sống cho các em.

- Phối hợp với giáo viên bộ môn có biện pháp giáo dục học sinh chưa có ý thức cao trong học tập, kết hợp với Trợ lý thanh niên để theo dõi giáo dục học sinh vi phạm kỷ luật.

- Có kế hoạch và biện pháp quản lý chặt chẽ học sinh có nguy cơ bỏ học, để xuất biện pháp phối hợp vận động học sinh trở lại.

- Giáo dục ý thức trách nhiệm vệ sinh môi trường nói chung và vệ sinh lớp học, trường học nói riêng, đặc biệt giữ gìn vệ sinh các khu vệ sinh, trang bị cho học sinh ý thức việc bảo quản tài sản chung của nhà trường.

- Phối hợp GV phụ trách Tư vấn học đường có kế hoạch thường xuyên tổ chức sinh hoạt với học sinh các kỹ năng về quản lý cảm xúc; hướng dẫn học sinh các kỹ năng để biết cách kiểm soát bản thân, làm chủ chính mình trong các tình huống.

- Thường xuyên theo dõi, kiểm tra, nắm bắt tình hình học sinh thông qua các buổi sinh hoạt câu lạc bộ và các phong trào khác.

4. Đối với giáo viên bộ môn

- Là người quản lý học sinh trực tiếp trên lớp, có trách nhiệm giáo dục thái độ, hành vi của học sinh trong giờ lên lớp. Ngoài ra, giáo dục lồng ghép kỹ năng sống, giáo dục đạo đức thông qua các môn học. Tăng cường ứng dụng công nghệ thông tin trong giảng dạy... Cho học sinh được xem nhiều hoạt cảnh, câu chuyện giáo dục về đạo đức. Tổ chức cho học sinh thực hành liên hệ với thực tế cuộc sống thông qua các bài học. Rèn luyện tốt các phẩm chất cho học sinh.

- Hỗ trợ giáo viên chủ nhiệm, các tổ chức đoàn thể trong nhà trường, cha mẹ học sinh có biện pháp xử lý kịp thời khi phát hiện những hiện tượng học sinh sai phạm như: uống rượu bia, chơi games, lôi kéo băng nhóm chặn đánh nhau ngoài giờ học... nhằm ngăn chặn kịp thời những vi phạm đạo đức của học sinh.

- Phối hợp GVCN thường xuyên sinh hoạt, hướng dẫn học sinh trong lớp các kỹ năng (Kỹ năng tự bảo vệ và chăm sóc bản thân, Kỹ năng làm việc nhóm, Kỹ năng quản lý thời gian, Kỹ năng giao tiếp, ứng xử, Kỹ năng giải quyết vấn đề...).

5. Đoàn thanh niên

- Tham mưu BGH và có nhiều hình thức trong tổ chức các hoạt động gắn với nội dung rèn luyện kĩ năng cho học sinh.

- Gắn việc rèn luyện kĩ năng với những nội dung cụ thể của Phong trào thi đua Xây dựng trường học thân thiện, học sinh tích cực như làm cho trường lớp xanh sạch đẹp, đổi mới phương pháp học tập, chăm sóc các di tích lịch sử, văn hoá và cách mạng và các trò chơi dân gian vào trường học...

- Kết hợp bộ phận y tế tổ chức giáo dục cho học sinh các kỹ năng phòng chống tai nạn, thương tích, các kỹ năng vệ sinh, phòng chống dịch bệnh...

- Xây dựng các kế hoạch thực hiện các nội dung giáo dục cho học sinh một cách cụ thể, thực hiện tốt các kế hoạch tuyên truyền, tập huấn cho học sinh trong khuôn khổ kế hoạch của nhà trường...

6. Đối với cha mẹ học sinh

- Nhà trường tuyên truyền ý nghĩa của việc giáo dục đạo đức cho học sinh thông qua việc tổ chức trò chơi dân gian để cùng phối hợp cha mẹ học sinh trong công tác giáo dục; có biện pháp động viên, khích lệ, ủng hộ các hoạt động dân gian góp phần xây dựng nhân cách đậm văn hóa dân tộc.

- Tổ chức 100% cha mẹ học sinh ký cam kết giáo dục học sinh thực hiện nghiêm chỉnh pháp luật của nhà nước, nội quy của nhà trường.

Trên đây là Kế hoạch công tác Giáo dục đạo đức, lối sống, kỹ năng sống cho học sinh năm học 2023-2024, đề nghị các cá nhân và bộ phận có liên quan nghiêm túc thực hiện./.

Nơi nhận:

- Phòng CTTT, TrH (b/c);
- GVCN, GVBM, Đoàn TN (t/h);
- Lưu: VT.

Hoàng Thị Hảo